

УДК 82.0-93:[373.2.091.2:331.548

DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-2\(221\)-61-65](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-2(221)-61-65)

ДУБОВИК ЮЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА,

докторка філософії, старша викладачка

кафедри дошкільної освіти,

Полтавський національний педагогічний університет

імені В.Г. Короленка, м. Полтава, Україна

Yuliia Dubovik,

PhD, Senior Lecturer at the Department of Preschool Education, Poltava V.G. Korolenko National

Pedagogical University, Poltava, Ukraine

E-mail: julia.lukashova95@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8540-9531>

СУЧАСНА ДИТЯЧА КНИГА ЯК ЗАСІБ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПРОФЕСІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДОРΟΣЛИХ

А Висвітлено особливості ознайомлення з дітьми дошкільного віку зі світом професій засобами дитячої літератури. Встановлено, що сучасні діти віддають перевагу яскравим, інтерактивним книгам, які можна не просто читати, а й взаємодіяти з ними. Виявлено, що книжка об'єднує в собі освітній, пізнавальний і комунікативний потенціал, виступає важливим чинником формування у дітей уявлень про соціальне середовище, зокрема професійну діяльність дорослих. Розкрито особливості використання дитячої літератури в освітньому процесі закладу дошкільної освіти та сімейному дозвіллі дітей. Здійснено аналіз літератури, присвяченій темі ознайомлення з професіями. Виділено основні зразки книг, які сприяють збагаченню знань дітей про професії. Запропоновано власну класифікацію книг за викладом матеріалу, можливостями їх використання та посилком до читача, зокрема: книги-читалки, книги-розглядалки, книги-гралки, книги-розвивалки.

Ключові слова: дитяча література; профорієнтація; ознайомлення дітей з професіями; діти дошкільного віку

THE MODERN CHILDREN'S BOOK AS A MEANS OF SHAPING PRESCHOOLERS' UNDERSTANDING OF PROFESSIONS

S This article highlights the peculiarities of introducing preschool children to the world of professions through children's literature. It is established that modern children prefer bright, interactive books that can not only be read but can also be interactive with. It has been found that the book combines educational, cognitive, and communicative potential and is an essential factor in shaping children's ideas about the social environment, including the professional activities of adults. The peculiarities of using children's literature in the educational process of preschool educational institutions and the family leisure of children are revealed. It is established that some books are aimed at familiarizing preschoolers with the professional activities of different areas of professions, which may not be related to each other or united by one place of work, type of professional activity, etc., and others focus on only one representative of the profession. The author proposes her classification of books according to the presentation of the material, the possibilities of their use, and the message to the reader, in particular: books-readers, books-lookers, books-players, books-developmental books.

The authors have selected samples of children's vocational guidance books following certain types of professions ("man – service sector", "man – image", "man – nature", "man – holiday", "man – technology", "man – rescuer", "man – human craftsmen").

The article highlights the importance of considering children's interests and level of development in the process of familiarizing them with professions. The use of different types of books allows us to meet the needs and interests of each child, contributing to a more effective and comprehensive assimilation of knowledge about the professional world. In addition, it is crucial to integrate reading books about professions with other activities, such as role-playing games, excursions, and meetings with representatives of different professions, so that children can get a more realistic idea of the diversity of adult professional activities.

Keywords: children's literature; career guidance; familiarization of children with professions; preschool children

Актуальність проблеми. У сучасному світі, де інформаційний простір стрімко розвивається, дитяча книга залишається незамінним інструментом формування особистості та світогляду підростаючого покоління. Особливої актуальності набуває якісна дитяча література, яка не лише розважає, але й навчає, розвиває критичне мислення та допомагає дитині орієнтуватися у складному світі дорослих. Сучасна дитяча книга – це потужний засіб розвитку дитини, що відповідає викликам часу та запитам сучасного суспільства.

Аналіз попередніх досліджень. Формування у дітей дошкільного віку розуміння професійної діяльності дорослих залишається актуальним напрямом педагогічних досліджень. Українські науковці, зокрема А. Буценко, О. Гнізділова, Ю. Дубовик, І. Мисан, Н. Харченко присвятили свої праці вивченню цього питання. У їхніх роботах висвітлено різноманітні стратегії та методики професійної орієнтації в дошкільних закладах, які допомагають дітям пізнавати розмаїття професій. Наші попередні дослідження [2; 3; 4; 5; 6] були зосереджені на оцінці результативності

різних навчальних інструментів – від віртуальних екскурсій та анімаційних фільмів до художньої літератури для дітей та ігрових методик, включаючи як традиційні дидактичні, так і сучасні комп'ютерні ігри.

Незважаючи на значну кількість досліджень щодо ознайомлення дошкільників із професіями, недостатньо вивченим залишається питання системного використання сучасної дитячої літератури у цьому процесі. Зокрема, потребує глибшого аналізу проблема класифікації та добору інтерактивних дитячих книг профорієнтаційного спрямування, визначення їх дидактичного потенціалу та особливостей застосування як у закладах дошкільної освіти, так і в умовах сімейного виховання.

Мета статті: розкрити особливості використання дитячої літератури як засобу ознайомлення дошкільників зі світом професій, проаналізувати та класифікувати сучасні дитячі книги профорієнтаційного спрямування, визначити їхній освітній потенціал для формування у дітей уявлень про професійну діяльність дорослих.

Викладення основного матеріалу. Велике розмаїття дитячої літератури дає змогу дорослим підбирати книги відповідно до інтересів дитини, адже діти можуть віддавати перевагу слуханню цікавих історій, розгляданню картинок, використанню книги для гри чи власного читання. У дитячій літературі чимало творів, що прославляють працю. Використовуючи ці твори, можна дати нову інформацію про професії чи закріпити вже здобуті знання [8]. Зважаючи на це ми проаналізували фонди сучасних книгарень і бібліотек [10] на наявність літератури, яка б знайомила дітей із професійною діяльністю дорослих.

Під час аналізу виявлено, що за останні роки асортимент книгарень значно розширився. У наших попередніх статтях [3; 4; 5], які теж були приділені темі профорієнтаційної літератури для дітей, ми здійснили аналіз багатьох книг, які були відомі на той період. Наголосимо, що на полицях в останні роки з'явилися література для знайомства дошкільників із професіями військових, що не було помічено при попередньому аналізі. Результати можуть свідчити про популярність та актуальність теми ознайомлення дітей дошкільного віку з професіями у закладах дошкільної освіти та організації сімейного дозвілля. Зважаючи на це, ми вважаємо за необхідне детальніше висвітлити аналіз сучасної дитячої літератури профорієнтаційного змісту.

Ознайомлюючись зі змістом книг, ми виявили, що вони мають різне викладення матеріалу, можливості використання та посил до читача. Одні книги спрямовані на знайомство із професійною діяльністю різних сфер професій, які можуть бути не пов'язані між собою чи об'єднані одним місцем праці, видом професійної діяльності, а в інших приділена увага лише одному представнику професії. Під час аналізу звернули увагу на те, що книги мають можливості різного використання. Саме тому запропонували власну класифікацію книг і підібрали зразки книг до кожного типу, як-от: «книги-читалки», «книги-розглядалки», «книги-гралки», «книги-розвивалки».

«Книги-читалки». Основною характеристикою цих книжок є те, що вони насичені текстом, який супроводжується

незначною кількістю картинок. Такий тип книг стане в нагоді дорослим під час вкладання дітей на сон, подорожей чи проведення вільного часу. Основна увага у цих книгах зосереджується на змісті історії, яку виклав автор, а картинки лише підсилюють його. Зважаючи на вік дітей, дорослий має підібрати книгу-читалку відповідно до вподобань малечі, визначити тривалість читання, під час якого дитина може зосереджуватися на творі, підбирати інтонацію, міміку, щоб захопити малого слухача. Також є діти, які вже у старшому дошкільному віці починають читати самостійно, тому треба використовувати книги з великими літерами, простими реченнями, зрозумілим змістом [1].

Серед розмаїття сучасних книг про професії дорослих до «книг-читалок» можна віднести: О. Ульєва, Т. Кім «Хочу стати лікарем (Добре дитинство)»; А. Гутніченко «Незвичайні професії»; М. Марченко «Майка Паливода обирає професію»; Ю. Ран, Ж. Птиця «Білченя, яке шукало свою справу»; І. Сонечко «Побавимось у будівельників»; О. Магочкіна «Салон краси для Білки»; Е. Бомон «Ліза грається у вчительку»; «Жанна грається у перукарку»; «Пожежна машина Леона»; «Екскаватор Артема»; «Трактор Петра».

Наступним типом книг нами було виділено «книги-розглядалки». Цей тип є повною протилежністю «книзі-читалці», адже вони мають багато яскравих картинок і невелику кількість тексту, який пояснює зміст чи акцентує увагу читача на деталях. Ці книги найпопулярніші серед дошкільників, адже завдяки ним діти можуть поринути у світ професій, розглядаючи картинку про роботу людей-професіоналів. Одним із найголовніших відмінностей «книг-розглядалок» є те, що дитина самостійно контролює свою діяльність, у більшості випадків вона не потребує пояснень дорослих, якщо всі професії їй відомі. Завдяки своїй простоті та яскравості, саме ці книги часто з'являються у домашніх сімейних книгарнях і на полицях літератури у закладах дошкільної освіти.

Найвідомішим представником цього типу книг є «вімельбухи». Особливістю яких є те, що вони насичені яскравими, детальними зображеннями та майже не мають тексту. Кожен розворот вімельбуху містить детально промальованих героїв, пейзажі, ситуації, з якими дитина може зіткнутися в реальному житті. Зважаючи на те, що до картини не прикріплено жодної розповіді, читач може сам її вигадати, використовуючи цікавий і яскравий матеріал [5].

Серед книг вімельбухів радимо використовувати для читання з дошкільниками: Ю. Дубовик «Неймовірний світ професій» [4]; С. Санжа «Я обираю професію»; К. Бук «Вімельбух. Професії (міні)»; О. Бугренкова «Мій перший вімельбух. Професії»; Ганна В., Бартікова П. «Хто що робить? Книга ремесел»; Д. Гебель «Хто що робить? Вімельбух професій»; І. Гьонтген «На будівництві»; Ш. Ломп «Мій перший вімельбух. Аеропорт».

Формуючи власну класифікацію, ми звернули увагу, що на сучасних полицях книгарень стали з'являтися дитячі книги, з якими діти можуть активно взаємодіяти, відкрити віконця, потягнути рухому деталь тощо, ці книги ми віднесли до типу «книги-гралки». Вони перетворюють читання у гру з книгою,

даруючи їй нове значення, не чогось складного, дорослого, а активного, простого, дитячого. Гра активізує мисленнєву діяльність людини, робить її гнучкішою, готовою до змін, допомагає адаптуватися до взаємодії з різними зовнішніми та внутрішніми явищами та подіями, що відбуваються у суспільстві [7].

До цього типу книг ми віднесли книги з наліпками: О. Собчук «Перший альбом з наліпками. Професії 4+»; серія книг «Захопливі професії»: звірята-артисти, звірята-помічники, звірята-дослідники, звірята-мандрівники; «Мої перші наліпки. Відгадай професію та її атрибути», «Розумна малеча. Професії»; Р. Курмашев «Професії (Витинанки)»; О. Ольховська «Книжка з віконцями. Хто сховався на фермі», «Книжка з віконцями. Їде поїзд».

Схожим на «книжки-гралки» є виділений нами тип «книжки-розвивалки». Основною відмінністю є те, що «книжка-розвивалка» має не тільки забавляти дитину, ознайомлювати із професіями, а також впливає на розвиток пізнавальних здібностей дитини. До цього типу ми віднесли такі зразки: «Знаходильні розмальовки. Цікаві професії», «Книжка Віммельбух-розмальовка. Професії», «Чарівні водяні розмальовки. Професії», «Патріотичні водяні розмальовки. Військова техніка»; К. Богомолова, К. Савіна «Пиши-стирай. Професії»; О. Якименко, О. Салль «Книжка-розкладайка. Професії + цікаві завдання», «Книжка Розвивалочка. Важливі професії»; К. Смирнова «Вивчаємо професії»; О. Чхайло «Наліпки-конструктори. Професії», «Розвивалочка. Важливі професії».

Проаналізувавши різноманітні дитячі книги про професії, ми виявили необхідність їх систематизації не лише за способом подання матеріалу (книжки-читалки, книжки-розглядалки, книжки-гралки, книжки-розвивалки), але й за професійними напрямками, які в них висвітлюються. Це дозволить цілеспрямованіше використовувати літературу для ознайомлення дітей із різними сферами професійної діяльності відповідно до визначеної нами класифікації. Розглянемо основні напрями професій, представлені в сучасній дитячій літературі.

«Людина-сфера послуг». Ознайомлення дітей дошкільного віку з професіями сфери послуг має особливе значення для їхнього соціального розвитку та розуміння світу дорослих. Сфера послуг, яка зародилася давно, залишається важливим сектором економіки країни та охоплює широкий спектр діяльності: торгівлю і транспорт, фінанси і страхування, комунальні послуги, освітні та медичні установи, шоу-бізнес тощо.

Важливість ознайомлення дошкільників із цими професіями обумовлена кількома факторами. Адже, це найближчі та зрозуміліші для дитячого сприйняття професії, з якими діти стикаються щодня: вихователі, лікарі, продавці, перукарі. А також розуміння роботи представників сфери послуг допомагає дітям усвідомити взаємозв'язки у суспільстві та важливість кожної професії для функціонування країни, громади.

Для ефективного ознайомлення дітей із професіями цієї сфери рекомендуємо використовувати різноманітну дитячу літературу: Г. Ткачук, Н. Кудряк «Найважливіша книжка про зуби»; М. Іванова, О. Симоненко «Зошит бобромайстра»;

М. Вальтер «Ласкаво просимо до дитячого садочку! Вімельбух з віконцями»; С. Ройз «Я сьогодні йду в садок»; В. Солтис-Доан «Дитячий садок. Віммельбух»; Ю. Бережницька «Кав'ярня. Мій перший бізнес. Креативний нотатник».

«Людина-рятувальник». Професії, пов'язані з порятунком людей, завжди були важливими для суспільства, адже їх представники стоять на захисті життя та безпеки. Незважаючи на розвиток технологій, саме людська відвага, рішучість і здатність діяти в екстремальних ситуаціях залишаються ключовими у цій сфері. Ознайомлення дітей із такими професіями сприяє формуванню у них почуття відповідальності, співчуття та готовності допомагати іншим.

Військові, пожежники, медики, рятувальники, поліцейські та працівники цивільного захисту щодня виконують важливі завдання, ризикуючи власним життям заради порятунку інших. Завдяки розвитку медицини, науки та технологій їхня робота стає ще ефективнішою, проте потребує глибоких знань, швидкої реакції та уміння працювати в команді.

Знайомство дітей із цими професіями допомагає їм краще розуміти важливість дисципліни, взаємодопомоги та відповідальності. А найголовніше – формує повагу до людей, які щодня рятують життя і роблять світ безпечнішим [2].

Для ознайомлення дітей дошкільного віку із цією сферою професій рекомендуємо використовувати: Н. Томашевська «Наша Україна. 23 наліпки із завданнями. Військова техніка. На варті держави», «Наша Україна. 27 наліпок із завданнями. Військова техніка. Оборонна міць», «Патріотичні водяні розмальовки. Незламні українці», «Патріотична розмальовка. Герої поряд!», «Військова техніка», «Армія нас боронить! Слава ЗСУ! Розмальовка», «Вправні пожежники. Пожежна частина»; Макс Волтер «Пожежний віммельбух»; Я. Воронкова «Хочу стати лікарем»; О. Ульєва «Хочу стати лікарем»; В. Міхно «Хочу стати поліцейським»; К. Мартін, К. Кір «Я можу бути детективом»; А. Ерне «Чому? Чого? Навіщо? Поліція (2–4 роки)»; К. Мартін, К. Кір «Я можу бути детективом».

В епоху стрімкого технологічного розвитку та екологічних викликів роль фахівців, які працюють із живою природою, стає все значущою сфера «Людина-природа». Ця сфера охоплює широкий спектр спеціальностей – від традиційних (агрономи, ветеринари, тваринники) до сучасних (екологи, ландшафтні дизайнери, фахівці з догляду за домашніми тваринами).

Професії у сфері «Людина-природа» вимагають від фахівців особливого набору якостей: глибокої любові до природи, терпіння, відповідальності та розуміння природних процесів. Сучасні технології та наукові досягнення значно розширили можливості цих професій, дозволяючи ефективніше здійснювати догляд за живими організмами та сприяти збереженню біорізноманіття.

Для ознайомлення дітей із цією сферою рекомендовано використовувати такі книги: П. Соха «Бджоли»; М. Іванова, О. Симоненко «Зошит бобромайстра»; Т. Кузьменко «Маленькі дослідники: Ферма», «Віммельбух. На фермі»; Д. Прусс «Моя перша мальована енциклопедія Ферма»; Е. Тріус, М. Доран «Лікарі у світі тварин».

«Людина-техніка». Важливість ознайомлення дошкільників із професіями цього напрямку зумовлена стрімким розвитком науки і технологій, що визначає сучасний світ. Попри цифровізацію та автоматизацію багатьох процесів, професії, пов'язані з технікою, залишаються затребуваними та перспективними. Дослідження свідчать, що знайомство з технічними спеціальностями сприяє розвитку у дітей логічного мислення, допитливості та навичок проблемного вирішення.

Ознайомлення з такими професіями допомагає сформувати в дітей розуміння важливості науки і техніки у житті людини. Інженери, програмісти, техніки, фахівці з робототехніки та інформаційних технологій відіграють ключову роль у створенні, обслуговуванні та вдосконаленні технологічних систем. Це відкриває дітям перспективи для майбутнього вибору професії та мотивує їх до розвитку у технічній сфері.

Зі старшими дошкільниками можна прочитати серію книг М. Содомка: «Як змайструвати мотоцикл», «Як змайструвати літак», «Як змайструвати автомобіль», «Як збудувати дім», «Як прокласти залізницю», «Як прокласти залізницю»; А. Клейборн, К. Кір «Я можу бути математиком»; Г. Меламед, О. Сидоренко «Що? Як? Із чого? Шоколад, склянка, виделка, джинси»; А. Клейборн «Я можу бути робототехніком»; Г. Ізабель «Віммельбух Аеропорт», «Віммельбух. На будівництві»; Б. Елеонора «Талант Цікаве всередині. Аеропорт»; С. Зайдел «Віммельбух. Авто»; Т. Канаван, К. Кір «Я можу бути програмістом»; Т. Маслова «Хочу стати айтішником».

«Людина-свято». Важливість ознайомлення дошкільників із професіями цього напрямку зумовлена тим, що, незважаючи на активну комп'ютеризацію суспільства, творчі професії залишаються затребуваними та популярними. Дослідження свідчать, що заняття, пов'язані з організацією та проведенням свят, мають значну культурну та соціальну цінність, оскільки вони сприяють розвитку творчих здібностей дитини, емоційного інтелекту та комунікативних навичок.

Знайомство з такими професіями розвиває у дітей інтерес до мистецтва, творчого мислення та соціальної взаємодії. Особливо важливо, що в умовах зростаючої автоматизації та використання штучного інтелекту, ці професії вимагають унікального людського підходу, що робить їх особливо цінними на сучасному ринку праці [9].

Для формування уявлень про цю сферу професій пропонуємо використовувати такі зразки дитячої літератури: О. Собчук «Захопливі професії. Звірята-артисти», «Маленькі дослідники. Світ професій»; С. Санжа «Я обираю професію»; Н. Стерхова «Мій тато – блогер».

У сфері «Людина-образ» надзвичайно важливим є ознайомлення дітей із професіями, які пов'язані зі створенням зовнішнього вигляду та стилю людини. Ця сфера динамічно розвивається та охоплює як традиційні професії (перукарі, кравці, шевці), так і сучасні спеціальності, що з'явилися у відповідь на нові потреби суспільства (стилісти, іміджмейкери, візажисти, фешн-блогери, консультанти з гардеробу). Зростаюча популярність соціальних медіа та цифрових платформ сприяла появі нових професій, пов'язаних із модою, включаючи блогерів, впливових і контент-маркетологів.

Ці професії вимагають від працівників наявності технічних навичок, здатність працювати в команді, ефективно спілкуватися з клієнтами та партнерами та постійно адаптуватися до швидко мінливих тенденцій і вимог невідлі. Крім того, успіх у цій галузі вимагає глибокого знання матеріалів, технологій виробництва та принципів маркетингу. Для ознайомлення дітей із професіями сфери «Людина-образ» рекомендовано використовувати наступні книги: І. Сонечко «Книга Побавимось у перукарів»; О. Магочкіна «Салон краси для Білки».

Професія у сфері «людей-ремісників» зародилася в стародавні часи і залишається важливим компонентом економіки і культури. Ремесла – це спадщина поколінь, яка поєднує майстерність, творчість і практичні навички. Незважаючи на розвиток промисловості та автоматизацію виробництва, ремісничі професії залишаються актуальними, адже ручна праця надає виробам унікальність і високу якість. Ознайомлення дітей із цими професіями сприяє розвитку їхньої творчої уяви, терпіння та поваги до традиційної майстерності.

Сучасні ремісники працюють у найрізноманітніших сферах: столярна і гончарна справа, ковальство, ткацтво, ювелірне мистецтво, художнє оброблення дерева та каменю. Використовуючи як традиційні, так і сучасні технології, вони створюють вироби, які мають не лише практичну, а й культурну цінність [6].

Важливість ремісничих професій не лише в збереженні культурної спадщини, а й у підтримці місцевої економіки, розвитку креативних індустрій і створенні екологічно чистих і довговічних продуктів. Дітям важливо розуміти, що за кожним унікальним виробом стоїть кропітка праця, досвід і любов до своєї справи.

Для формування уявлень про цю сферу професій рекомендовано використовувати такі книги: Г. Вашкова, П. Бартікова «Хто що робить? Книга ремесел»; Н. Репата «Абетка ремесел і професій»; Є. Вавілова «Місто майстрів».

Висновок. Отже, проведений аналіз свідчить про значне розширення асортименту дитячої профорієнтаційної літератури, що вказує на актуальність теми ознайомлення дошкільників із професіями. На основі дослідження нами була запропонована класифікація таких книг, яка включає чотири основні типи: «книги-читалки», «книги-розглядальки», «книги-гралки», «книги-розвивалки». Кожен із цих типів має свої особливості та різні можливості використання в роботі з дітьми. Так, «книги-читалки» зосереджені на змісті історій, «книги-розглядальки» сприяють самостійному дослідженню професій через ілюстрації, «книги-гралки» залучають дітей до активної взаємодії, а «книги-розвивалки» допомагають формувати пізнавальні навички.

Отже, сучасні дитячі книги про професії є не лише засобом ознайомлення з різними сферами діяльності, а й інструментом розвитку мовлення, мислення та соціальних навичок дітей.

Перспективи подальшого розвитку спрямовані на детальніший аналіз впливу різних типів книг на пізнавальний розвиток дошкільників, а також на розроблення методичних рекомендацій щодо їхнього використання в освітньому процесі.

Список використаних джерел

1. Ватаманюк Г. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика : навч. посіб. Київ : КНТ, 2018. 480 с.
2. Гнізділова О., Дубовик Ю. Формування у дошкільнят уявлень про «мужні» професії. *Дошкільна освіта: світові тенденції*. 2022. № 1. С. 92–108.
3. Гнізділова О., Лукашова Ю. Виховний потенціал сучасної дитячої літератури у процесі професійної орієнтації дошкільників. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Педагогічні науки*. 2020. Вип. 49. С. 15–23.
4. Дубовик Ю. О. Застосування вімельбухів в процесі ознайомлення дошкільників з професійною діяльністю дорослих. *Наукова освіта: традиція і сучасність* : матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (Київ, 28 жовтня 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 52–55.
5. Дубовик Ю. Неймовірний світ професій. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2023. 46 с.
6. Дубовик Ю. О. Формування у дітей дошкільного віку уявлень про ремісничі професії. *Дошкільна освіта у сучасному соціокультурному просторі* : зб. наук. праць / за заг. ред. О. А. Гнізділової, відпов. ред. Н. В. Ковалевська. Полтава : ФОП Цьома С. П., 2021. Вип. 5. С. 47–53.
7. Ковалевська Н. Формування уявлень про професії у дітей дошкільного віку у ігровій діяльності. *Витоки педагогічної майстерності*. 2021. № 28. С. 87–91.
8. Полєвікова О. Б., Швець Т. А. Світ сучасних професій. Харків : Вид. група «Основа», 2020. 126 с.
9. Сулаєва Н. В. Підготовка майбутніх вихователів до ознайомлення дітей дошкільного віку з музичними професіями. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2021. Вип. 24. С. 133–142.
10. Чарівний світ дитячої книги : рекомендаційний бібліографічний покажчик. URL: <https://surl.li/ufwhmq>.

References

1. *Charivnyi svit dytyachoi knyhy: rekomendatsiinyi bibliografichnyi pokazhzyk [The magical world of children's books: a recommendation bibliography]*. Retrieved from <https://surl.li/ufwhmq> [in Ukrainian].
2. Dubovyk, Yu. O. (2021). Formuvannya u ditei doshkilnoho viku uiaflen pro remisnychi profesii [Formation of preschool children's ideas about craft professions]. In O. A. Hnizdilova (Ed.), *Doshkilna osvita u suchasnomu sotsiokulturnomu prostori [Preschool education in the modern socio-cultural space]*: zb. nauk. prats (Is. 5, pp. 47-53). Poltava: FOP Tsoma [in Ukrainian].
3. Dubovyk, Yu. (2023). *Neimovirnyi svit profesii [The incredible world of professions]*. Poltava: PNPУ imeni V.H. Korolenka [in Ukrainian].
4. Dubovyk, Yu. O. (2021). Zastosuvannya vimelbukhiv v protsesi oznaiomlennia doshkilnykiv z profesiinoiu diialnistiu doroslykh [The use of wimmelbooks in the process of familiarizing preschoolers with the professional activities of adults]. In *Naukova osvita: tradytsiia i suchasnist: [Science education: tradition and modernity]*, materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi onlain-konferentsii (pp. 52-55). Kyiv: Instytut obdarovanoi dytyny NAPN Ukrainy [in Ukrainian].
5. Hnizdilova, O., & Dubovyk, Yu. (2022). Formuvannya u doshkilniat uiaflen pro «muzhni» profesii [Formation of preschoolers' ideas about "manly" professions]. *Doshkilna osvita: svitovi tendentsii [Preschool education: global trends]*, 1, 92-108 [in Ukrainian].
6. Hnizdilova, O., & Lukashova, Yu. (2020). Vykhovnyi potentsial suchasnoi dytyachoi literatury u protsesi profesiinoi oriantatsii doshkilnykiv [Educational potential of modern children's literature in the process of professional orientation of preschoolers]. *Naukovyi visnyk Izmalskoho derzhavnogo humanitarnoho universytetu. Pedagogichni nauky [Scientific Bulletin of Izmail State University of the Humanities. Pedagogical sciences]*, 49, 15-23 [in Ukrainian].
7. Kovalevska, N. (2021). Formuvannya uiaflen pro profesii u ditei doshkilnoho viku u ihrovii diialnosti [Formation of ideas about professions in preschool children in play activities]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti [The origins of pedagogical skills]*, 28, 87-91 [in Ukrainian].
8. Polievikova, O. B., & Shvets, T. A. (2020). *Svit suchasnykh profesii [The world of modern professions]*. Kharkiv: Vyd. hrupa «Osнова» [in Ukrainian].
9. Sulaieva, N. V. (2021). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv do oznaiomlennia ditei doshkilnoho viku z muzychnymy profesiiamy [Preparation of Future Kindergarten Teachers for Introducing Preschool Children to Musical Professions]. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii [Aesthetics and Ethics of Pedagogical Action]*, 24, 133-142 [in Ukrainian].
10. Vatamaniuk, H. (2018). *Robota z dytyachoiu knyhoiu v zakladi doshkilnoi osvity: teoriia i praktyka [Working with a children's book in a preschool education institution: theory and practice]*: navch.-metod. posib. Kyiv [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції
авторського оригіналу: 14.02.2025